

Maak werk van een gezonde voedselomgeving

13.000	6 miljard	1 op de 8
mensen sterven jaarlijks in Nederland als gevolg van een ongezond voedingspatroon ¹⁾	kost ongezonde voeding Nederland jaarlijks aan zorgkosten ²⁾	Nederlandse kinderen tot 18 jaar heeft overgewicht ³⁾

80%	1,6 miljard	80%
van het voedingsaanbod in de supermarkt is ongezond ⁴⁾	wordt jaarlijks door de voedingsmiddelenindustrie besteed aan reclame en promotie waarvan circa 80% aan ongezonde voeding ⁵⁾	van de folderaanbiedingen van supermarkten is ongezond ⁵⁾

Om gezond te kunnen opgroeien, is het essentieel dat de voedselomgeving in 2040 gezond is. Dat vraagt vandaag al om actie!

De Alliantie Voeding voor de Gezonde Generatie (AVGG), de bundeling van Diabetes Fonds, Hartstichting, Maag Lever Darm Stichting en Nierstichting, streeft samen met 18 andere gezondheidsfondsen en partners UNICEF Nederland, de gemeente Amsterdam en JOGG naar een Gezonde Generatie in 2040. Een generatie die mentaal, emotioneel en fysiek gezond is. Gezonde voeding is daarbij cruciaal. Het is ons doel om de voedselomgeving nú gezonder te maken, zodat ieder kind in Nederland straks een gezond voedingspatroon heeft. Gezonde gewoontes op jonge leeftijd zullen leiden tot gezonde gewoontes in het volwassen leven. Zo groeit een generatie op, die later minder ziek is.

De AVGG werkt aan de Gezonde Generatie en streeft er naar dat de Nederlandse jeugd in 2040 de gezondste ter wereld is. We vragen u aandacht aan te besteden in uw verkiezingsprogramma aan het belang van een gezonde voedselomgeving. Alleen door een combinatie van maatregelen is een gezonde voedselomgeving daadwerkelijk binnen handbereik. We hebben uw blijvende inzet hierbij hard nodig. De Alliantie Voeding voor de Gezonde Generatie vraagt u om de volgende maatregelen op te nemen in uw verkiezingsprogramma:

- 1. Maak gezonde voeding goedkoper dan ongezonde voeding**
  - Goedkoper groente en fruit, bijvoorbeeld door het afschaffen van de BTW op onbewerkte groente en fruit.
  - Een snelle invoering van een 'slimme suikertaks': een trapsgewijze belasting op o.a. suikerrijke dranken. Andere landen bewijzen dat het werkt! Fabrikanten worden meer belast naarmate zij meer suiker in hun producten stoppen.
- 2. Geen marketing voor ongezonde voeding gericht op kinderen**

Verbied kindermarketing op ongezonde voeding (buiten de Schijf van Vijf) tot de leeftijd van 18 jaar. Pak door op het plan voor wetgeving op dit vlak dat door het demissionaire kabinet is aangekondigd.
- 3. Stop de wildgroei aan ongezond voedingsaanbod**

Gemeenten willen wel sturen op een gezondere voedselomgeving, maar kunnen dat nu niet. Maak snel wetgeving waarmee gemeenten kunnen sturen op een gezonde voedselomgeving en ongezonde aanbieders kunnen weren, bijvoorbeeld rondom scholen.
- 4. Maak bewerkte producten gezonder**

Stap af van de vrijblijvende Nationale Aanpak Productverbetering en voer per productcategorie wettelijke maatregelen in met maximale hoeveelheden suiker, zout en verzadigd vet. Alleen zo maken we bewerkte producten stapsgewijs weer gezonder.

Op dit moment heeft de helft van de volwassenen en één op de acht kinderen in Nederland overgewicht. Zij lopen, meer dan anderen, risico op hart- en vaatziekten, kanker, diabetes type 2, nierziekten of spijsverteringsziekten. Een ongezond voedingspatroon is, na roken, de belangrijkste vermijdbare oorzaak van sterfte en verloren gezonde levensjaren. Jaarlijks betreurt Nederland 13.000 dodelijke slachtoffers als gevolg van een ongezond voedingspatroon. We halen de doelen uit het Nationaal Preventieakkoord bij lange na niet, blijkt uit RIVM-rapportages. Ondertussen blijven deze zorgwekkende cijfers oplopen en raken de doelstellingen uit het Nationaal Preventieakkoord steeds verder uit zicht. Als we zo doorgaan, dan is in 2040 2/3 van de bevolking te zwaar. Een schrikbeeld met enorme gevolgen voor gezondheid en zorg.

In het dagelijks leven worden we continu verleid tot ongezond eten en drinken en met name kinderen zijn daar extra gevoelig voor. Ongezonde voeding is overal om ons heen. Bijna 80% van het voedingsaanbod van supermarkten valt buiten de Schijf van Vijf. De voedingsmiddelenindustrie besteedt jaarlijks zo'n 1,6 miljard euro aan reclame en promotie, waarvan circa 80% aan ongezonde voeding. Reclamemakers en hun opdrachtgevers hebben op deze manier ongezonde voeding tot norm verheven. Gezonde voeding is vaak duurder dan ongezonde voeding; met de huidige inflatie raakt dit kwetsbare gezinnen en hun kinderen nog eens extra. En, in bewerkte voeding (dat is bijna alles wat we eten) zit onnodig veel suiker, zout en verzadigd vet waardoor onze dagelijkse inname van deze stoffen veel te hoog is. Het is onze missie om onze voedselomgeving gezond te maken. **Wij willen dat de keuze voor gezonde voeding goedkoper, makkelijker en aantrekkelijker wordt.**

Zonder wettelijke maatregelen gaan we het tij niet keren en groeit het aantal mensen dat ongezond eet en overgewicht ontwikkelt. Gelukkig is er veel onderzoek beschikbaar dat laat zien welke maatregelen effectief zijn om mensen te stimuleren gezonder te gaan eten. Ook zien we succesvolle resultaten in landen om ons heen. Kortom, als we de handen ineenslaan, kunnen we de toename van overgewicht een halt toeroepen. Maar dan kunnen we niet langer wachten.

Om gezond te kunnen opgroeien, is het essentieel dat de voedselomgeving in 2040 gezond is. Dat vraagt vandaag al om actie!

Namens de Alliantie Voeding voor de Gezonde Generatie,

Diena Halbertsma, directeur Diabetes Fonds en Voorzitter Alliantie Voeding voor de Gezonde Generatie

Bronvermeldingen:

¹⁾RIVM VTV, 2018

²⁾RIVM, VTV, 2018

³⁾Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor CBS i.s.m. RIVM

⁴⁾Poelman, M.P., Dijkstra, S.C., Djojosoeparto, S.K., de Vet, E.W.M.L., Seidell, J.C. en Kamphuis, C.B.M., 2021
Monitoring van de mate van gezondheid van het aanbod en de promoties van supermarkten en out-of-home-ketens.
Wageningen University & Research

⁵⁾Marketing voor voedingsproducten, Panteia, 2022

⁶⁾Superlijst Gezondheid, Questionmark, 2022